

Megjelen hetenkint kétszer:
CSÜTÖRTÖKÖN és VASÁRNAP.
Előfizetési díj: egy évre 8 frt. — fél évre 4 frt.

Felolvas szerkesztő s kiadó-tulajdonos:
Bánóczy Ferencz.
Szerkesztő- és kiadó-hivatal: Kovácsuteza 380. sz. Raddaház.

Hirdetések díja: 4 hasábos garmond sor 5 krajczár.
Bélyeg díj: minden beigtatás után külön 30 kr.
Nyiltér soronkint 12 kr. o. é.

SZIRMAY ANTAL.

A vesztesség fölötti fájdalom, mit egy ismerősünk, barátunk vagy tiszteletünk tárgya elhúnyta fölött érezünk, annál nagyobb: minél inkább lekötelezte valónkat az, kinek veszte. a fájdalmat idézte elő.

Az embert, kit nem csupán a rokonok, de minden ismerőse és a kör melyben élt, sóhajjal enged át e földi-lét utáni ismeretlen jövőnek, — élte nagyságában — e hallgató, még is erős köznyilatkozat jellemzi.

Ki okot szolgáltatott arra, hogy mint élet szeressék, a ki a közbecsülést és tiszteletet, kor- és rangkülömbőség nélkül kiérdemelte, — az, emberi kötelességét, a szó erkölcsi értelmében teljesítette, az valóban megérdemelte, a hon polgári címét; s megérdemli halála utánra az emberi szív emelte porhadatlan emléket.

És ilyen, mondhatni páratlan polgára volt e városnak Szirmay Antal, kinek folyó hó 17-én történt elhunytát azért siratták meg annyian, s e f. hó 20-án igen sok család azért kísérte gyász lobogók alá seregelve a 80 éves kedves halottat, sóhajok közt, földi örök nyugalma: mert nemes tettei, fedhetlen jelleme, az emberiség jóléte előmozdításában ismert buzgalma, méltóvá tették arra.

Szirmay Antal zemplénmegyei kitünő nemes család tagja, fiatalabb éveiben a közügyeknek szentelte életét, s mint ilyen Zemplénmegye részéről az 1832/6-ki országgyűlésre követül választatott.

Ott épen úgy felelt meg hivatásának, mint azt küldői tőle megvárták; s követ társai bizalmát és szeretetét mennyire nyerte meg. Bóthy Ödön akkori bihari követ nyilatkozata — „ha mennyei boldogságot, ember által lehetne biztosítani: azt, a Szirmay Antal kezébe tenném le“, — legjobban adja vissza.

Később vissza vonult a közügyektől, és csendes életet élt Kassára jött.

Itt zajtalanul, — még is oly ismertén élt; hogy halmazott jótételei, a városközség figyelmét sem kerülhetvén ki, Ot dísz-polgároklevéllel tisztelték meg.

Senki sem hallotta Ot arról szólni, a mit tett. De sok szemtanu van, ki látta: hány szegény családdal, hány munka tehetetlennel osztotta meg filléreit; csak azt óhajtotta, illetékes utakon, de mindig észrevétlenül kipuhatolni; hogy méltatlanra ne vesztessze azt, mivel a sujtoltakat segélyezni élet-célul tűzte ki.

Legkedvesebb olvasmánya az ó és új szövetség volt, s midőn már nem olvashatott, igen nyugodt kedélyvel hallgató, az előtte felolvasott tételeket.

Ily erkölcsi tannali foglalkozás eredménye volt nála, hogy soha be nem vára, miként az inséges zörgesse meg ajtaját; Ó volt, ki azt előbb felfedezte, s felkereste. És ha csak távolról is gyanítható, hogy ajánlata szemérmesen, de vissza utasíthatók: tudott utat és módot

keresni, átnyujtani azt úgy, hogy az, alamizsnaként ne tűnjék fel.

Ó volt az, kinek balkeze nem tudta, mit a jobb nyujtott.

A ki így élt 80 évig, az megérdemli, hogy holta után megsirassák, és hogy az emberek, szívökben hála emléket emeljenek számára.

Életét a polgárság jólétének tehetségéhez mért arányban visszavonhatlanul szentelte fel: A nép kegyeltjét, az általánosan sajnált halottat, valódi, szívből eredő tisztelettel kísérte örök nyugalma helyére, — és tetemeit, az egyházi szertartáson kívül, a jótéteményezett s ismerő nép áldó sohaja szentelte be.

Kassán, februar 20-án 1865.

KARSA GYÖRGY.

Juhtenyésztés.

I.

Előzmények.

Repetitio mater est studiorum!

Korunk igényeinek van egy rém alakja az uralgó szükség, melylyel sokat küzdöttünk, s hihető, hogy küzdeni fogunk... A küzdes, mely az anyagi téren felmerült egy tekintetre ijesztő alakot úgyan, de a mulandó kor szereplőjének hatalma meghajlik azok előtt, kiknek szerepök maradandóul egy — i. i. megküzdési a mostoha sorsal, sőt legyőzni azt.

A viszonyok támadó szerepet öltöttek fel közgazdaságunkkal szemben, s a védelemre alkotandó nagy egész csak azért nem létesülhetett eddig, mert: az egyéni érdekek túl csapongása meggyengítő sőt szét szagatja azon láncolatot, mely a közérzület küszöbétől a jólét révpartjához vezet.

Az állapotok változnak, s szerintök az emberiség szenvedés vagy örömeinek néz elébe, azonban nincs eset, hogy a közérzület hatalma az előbbent meg ne szelidítse. — A kor rendszeren kifejti emberét s az állapotok rendszert alkotnak, s ha a téltenség puha vánkosit s a szakadatlan panaszlás üres hangját felcseréljük a nemesebb törekvés útjával: felleljük ott ama fegyvereket; melyeknek éle halálossebet ejt, a közvagyonosságot vésszel fenyegető szörnyetegjén.

Földbirtok lévén a nemzetiség meghághatlan védőbástyája, fel kell tuznunk mezei iparunk terén a közérzület lobogóját, hogy körébe gyűljenek mindazok, kik a nyervág és haszonlesés szennyes hálóját messze kerülve értelmes és okszerű haladás mellett alkossák azon láncolatot, — mely a közjólét feloldhatatlan kapcsát képezi.

A tenyésztési irány megválasztása.

Hogy az okszerű juh-tenyésztés mezei iparunk legfontosabb ága, s a felvidéki gazdaság főtenezője, azt tagadni vakmerőség lenne, és mert csupán ez ága a gazdaságnak az: melyen ezeket tökécsíteni vagy veszíteni lehet, higgadt átgondolással kell a tapasztalat mérlegébe tenni azon súlyt, mely haszontenyésztési célunk irányára felé hajlik.

Honunk határain belül tenyésztett haszon állataink közt a juh az, mely leghaszonhajtóbb, de egyszersmind legérzékenyebb, s az éghajlati befolyásoknak végtelenül alá rendelve van.

Szem előtt tartva tehát, — hogy részint az éghajlati befolyások, részint a helyi viszonyok döntő hatást gyakorolnak a juhtenyésztésre: vegyük figyelembe a feltételeket, melyek szerint juhtenyésztési irányunkat megjelölhetjük.

Régi tapasztalás bizonyítja, hogy nem lehet mindenütt haszonnal üzni azt, ami egy helyütt bizonyos körülmények közt jelentékeny jövedelmi forrás, — vajmi kevésbé kecsgethetjük magunkat tehát azzal, — hogy ez vagy amaz vidéken haszonnal tenyésztett juh-faj tenyésztését, haszon tenyésztési elvek követése mellett be erőszakolhatjuk gazdasági rendszerünkbe — hanem inkább két-

szeres buzgalommal kell törekednünk arra, hogy fenforgó viszonyainkhoz képest — a haszonczélok szemmel tartása mellett — magunk alkossunk oly szabályokat, melyek mellett tartós szorgalom és okszerű intézés által — ha mindjárt összevetőközésbe jönnének is az általános juhtenyésztési elvekkel — mulhatatlanul bekövetkezik a várt siker.

Mindenek előtt főtendője legyen a gazdának, hogy vessen magával számot, minő körülmények közt oszthatja be gazdasági rendszerébe a juh tenyésztést, s tisztába lévő az éghajlati befolyásokkal; a vidék szokásai szükségai és kereskedelmével; földjének termőképessége takarmány termelésének valamint nyári legelőjének minő- és mennyiségével; — meg kell választania a juh az azon fajtát, mely meglévő takarmányát s legelőjét legjobban értékesítheti, mert minden áron oda kell törekednie, hogy a juh-tenyésztés gazdasági műveletével ne csak helyes összhangzásba álljon, hanem maradandóul hasznos tényezőjévé váljék.

Fő feltétel gyanánt kell tekinteni nem különben azt, hogy például: hideg és száraz vagy megfordítva meleg és nedves éghajlat; jó és egészséges legelő, de sovány téli takarmányozás, valamint gazdag legelő s dustéli takarmányozás mellett; nem tenyészthetjük ugyan azon egy fajt haszonnal, mely a fenti körülmények egyikébe tökéletesen be illik, s szükséges belátnunk, hogy a juhtenyésztésnél megkívántató két termény g y a p j u és hús, együttes jövedelmezés tekintetében soha sem emelkedhetik a legmasabb fokra, mert a kető közül rendesen csak egyik képezheti a termelésnek fő célját, s a ketőt együtt megközelíteni lehet ugyan, de tökélyre vinni merő lehetetlenség.

BODNÁR PÉTER.

(Folytatása következik).

A felsőmagyarországi kertészegylet alapszabályai.

(Folytatása és vége).

Közgyűlés.

5. §. A közgyűlés évenkint egyszer octóber havában a közgyűlés által meghatározandó egylet területén levő mindenkor más városban tartatik rendszeresen, rendkívül az egylet választmánya javaslata folytán Kassán, az egylet székhelyén.

A rendes közgyűlések alkalmával egyszersmint kerttermény kiállítások is rendeztetnek, és évenkint más vidéken azon czélból, hogy az egyleti tagok valamint vidékbeli lakosok kertészeti ismereteket gyűjthessenek vagy terjeszthessenek, eszmeeserek és szemlélődések által.

A közgyűlések tárgyai.

1) az egylet összes állásáról tudomásszerzés s ennek folytán az egylet koronkénti teendőit a választmány meghallgatásával meghatározni.

2) a felmerülő indítványok felett, melyek a közgyűlést megelőző négyhétvel a választmányhoz írásban beadattak, a választmány által elkészítettek, és a közgyűlés programjába felvették, tanácskoznai és határozni, a programban kijelölt tárgyak elintézése után elegendő idő léttével a közgyűlés jelenlevő tagjai kétharmadának beleegyezése mellett a röglönözött indítványok is tárgyalhattnak.

3) Az alapszabályok a fenálló országos törvények értelmében módosítása illetőleg megtoldása, melyek azonban csak a felsőbbi megerősítés után tekinthetők érvényeseknek.

4) tiszteletbeli tagok kinevezése.

5) az egylet állomásainak betöltése elnök, alelnök, választmányi tagok, szakosztályok egyénei, egyleti tollnok és pénztárnok választása, a tollnok tisztelet díjának és a szolgálatban levő kertészeti személyzet fizetésének megszabása, számadások megvizsgálására három tagból álló bizottmány választása. A számvizsgálat eredménye a választmány véleményével a közgyűlés elébe terjesztendő, mely oldványokat ad a számadóknak.

6) Egy három tagból álló választott bíróság választása, mely az egyleti viszályokból a tagok között netán eredhető viszonyokat a választmány és a szakosztályok meghallgatásával elintézi.

Elnök:

6. §. Az egylet elnöke közgyűlésen választatik hat évre, ő vezeti a közgyűlés tanácskozmányait, rendes

közgyűlések helyét és idejét megtartásuk előtt hat héttel hirdeti, a választmány véleményezése folytán rendkívüli közgyűlést hirdeti, képviseli az együletet a hatóságok irányában.

Alelnökök:

7. §. Két alelnök első, és második, választatik három évre, ezek az alelnöket szükség esetében mindenben helyettesítik, a közgyűlés által az egyület ügyei közöttük megosztatnak akként, hogy az egyik az egyület belső-kormányát, a másik a kertii felügyelőséget viszi.

Az igazgató választmány.

8. §. Közgyűlésen három évre választatik, és áll az öt szakosztály alelnökeiből és tíz rendes tagból, alelnöke az egyület egyik alelnöke, összeül valahányszor az egyület érdekei igénylik, érvényes határozat hozatalára legkevesebb hét tag jelenléte szükséges; teendői:

- 1) A közgyűlési tanácskozmányok véleményezése, és a határozatok végrehajtása.
- 2) A közgyűlésnek tartozó felelősséggel kezelik s igazgatják az egyület érdekeit.
- 3) Az egyület megüresedett állomásait a közgyűlésen leendő megválasztásig helyettesítik.
- 4) Az együletkerti eladható terményeinek árát meghatározzák.
- 5) Az egyület ügyei egészben az igazgató választmány, részleteiben pedig a szakosztályok által kezelik.

Szakosztályok.

9. §. Az egyület ügye szakosztályokra ágaznak, u. m.

- 1) A műkertészeti szakosztály.
- 2) A gyümölcsészeti szakosztály.
- 3) Konyha és dísznövények szakosztálya.
- 4) Kertészeti újdonságokat észlelő szakosztály.
- 5) A kertiparral rokon iparágakkal foglalkozó szakosztály.

Ezen szakosztályokhoz a közgyűlés által 50 tag három évre választatik, minden választott az egyenlő arány megtartása mellett szabadon járul azon szakosztályhoz, melynek terén az egyület javára leghatásosabban irányozhatja működését.

A szakosztályok alelnökeit maguk választják, kik egyszersmind az igazgató választmány tagjai, minden szakosztály jegyzőjét hasonlólag magaválasztja kebeléből, ezek jegyzőkönyveiket az egyület tollnokának adják át használat és megőrzés végett.

Tollnok.

10. §. A tollnok közgyűlésen választatik három évre, a közgyűlés és választmány ülésénél a tollat vezeti, a közgyűlés vagy választmány határozatait értelmében az egyik alelnök felügyelete alatt kezeli a levelezéseket és az ügyvitelt.

Pénztárnok.

11. §. Az egyület pénztárnoka az igazgató választmány ajánlata folytán közgyűlésen választatik 3 évre, az igazgató választmánnyal közös felelősség mellett kezeli az egyület pénztárát.

TÁRCSA.

Téli zöngelmek.

I.

Szélsend alatt. . .

Szélsend alatt nem hullámszik a tó,
Fodra is csak itt-amott akad; —
Kebled gyakran megemelkedett, hogy
Sóhajokat szűljön ejakad.

Mond leányka, mi faj ugy szivednek?
Arczádon nyomokat hagyott
A fohász, mint tükrön a lehelet
S nem láthatom tisztán magam ott! . . .

II.

A szerelem tanúja.

A fájdalom szirtje alatt
Van egy forrás — kedvesem!
Elmerengni oda jár a
Könynyel-mosdó szerelem.

Körülfonja e kis helyet
A gondoknak erdeje,
S a szirtfalon alig függő
Törzsekből áll teteje.

A bokroknek ernyejében
Sóhajok a fulmulék,
S szálldosnak, ott rezzentgetve
Szíraz lombok levelét.

Kerti személyzet és szolgál.

12. §. A kerti személyzet, valamint a szolgál, pályázók közül a választmány által választatik.

Az egyület vagyona és jövedelme.

13. §. Az egyület vagyont és jövedelmét képezik:

- a) Az alapítók 60 ft-os befizetései.
 - b) Azoknak kamatai.
 - c) A részesek évenként fizetendő 3 ft. tagsági díjai.
 - d) A kiállításokból, a kertii termények eladásából s egyebekből bejött jövedelem.
- Az alapítványi tőkék mint olyanok kezelnek, s csak kamataik fordíthatnak az egyület szükségéi ledezésére.

Együletpecsét.

14. §. Az egyület okleveleiben, s fontos levelezéseiben, az egyik alelnök őrizete alatt álló saját nagy pecsétjét, az irodai használatra pedig a tollnok őrizete alatt levő kispecsétjét használja.

A nagy pecséten „Flora” ábrázoltatik a kertészeti jelvényeivel környezve „Felső magyarországi kertészeti egyület” kör irattal.

A kis pecsét körirattal jelvények nélkül állítatik elő.

Az egyület megszüntete.

15. §. Ha az egyület fennállása bármilyen okból lehetlenné válnék, e körülmény a megtartandó közgyűlés előtt hat héttel kihirdetve az egyület az e gyűlésen megjelenő tagok két harmadának szavazatára feloszlik, a választmány által elkészített egyület vagyonának leltárát az alapítók átvevén, az egész együleti vagyon azoknak szabad rendelkezése alá vissza esik, s e feletti intézkedés egyedül őket illeti.

A vizgyógyászat érdekében.

(Folytatás.)

III.

Nem alkalmaztatnak a vizgyógyászatnál azon növényi s ásványi szerek, melyek a szervezetben rögtön, különféle erőtani, vegytani vagy élettani műveleteket előhozandók, szintén az egészség helyreállítására működhetnek, bár sok esetben elmondhatjuk egy nem épen jóhiszemű angol írótól, hogy: sok oly elemeket vegyít egybe az ember, melyeket igen kevésbé ismer és könnyen beadja a szervezetbe, melynek elemeit és belműveleteit még kevésbé ismeri. Nem képes a víz az egyes műszerekre oly ingerlőleg vagy oly bódítólag hatni, mint a draszticus, és narcoticus szerek; és távol van a vizgyógyászat attól, hogy az emésztőszerek munkaképességét stomachikonokkal, tonikonokkal stb. akarva felfokozni. Van azonban a víznek egy tulajdona, melynél fogva sokkal erőteljesebben lehet hatni épen a legérzékenyebb műszerkezetre, s ennél fogva az egyes műszerekre mint bármely gyógyszer által. Ez azon elsőrendű

S a boldogság napja fön jár
Magasan a hércz felett,
Sugarat az árnyas helyre
Fájdalom, — csak néha vet.

TAMÁSFY GYULA.

Egy lap a történetből,

franciából gróf de Lagarde szemtanu után

(HORVÁTH VINCZE.)

Koslovszky herceg — mond a szemtanuként jelen volt író megerősítő azon 24 órával ezelőtt Ypsilanti által elterjesztett hírt, hogy Napoleon Elba szigetét elhagyta, és hogy „Európa ez ma és fogja” a mint őt ez időben nevezték, egy könnyű csónakra bízva önmagát a Caesart és minden szerencsét — kimenekült fogságából. Ezen újság, mondá Koslovszky — egy futár által hozott kit Burghes lord Florenczből lóhalálával küldött ide, mely hírt ő a Livornoi angol consul-tól kapta volt; Stewart lord, ki azt Bécsben első vevé, legott közle Metternich úrral és a fejedelmekkel. A nagyhatalmasságok követői szintén tudósítottak azonnal az esemény felől; az utat, melyet Napoleon választott még nem lehetett megtudni, vajjon Franciaország vagy Amerika felé irányozandja-e? Mindenféle gyanítások uralkodnak.

De ki fogja őt a feje felett tornyosuló zivataroktól megőrizni?

Szerencsése lehet e még egyszer oly nagy, hogy ot megvédje?

A congress több tekintelye ez esemény titokban maradását kívánja addig; míg annak nagyságához mért első intézkedési módok felett megállapodás történhetik. Lehet, hogy az esemény csakugyan titokban maradt, vagy pedig, hogy a jó kedv mámorra még kinem jözanodhatott, mert Bécs városán még mindig szokott örömeiben ké-

műszerkezet, melynek működése nélkül egy leg, egy porczika egy sejtecske sem élhet, mely főtenyező a szerkezet testi s lelki műveleteiben. Ez az idegrendszer; az összes idegzet, melynek központjai az agyak és szolgálai mindazon izmok, melyek az élet külső s belső mozgalmait lényezik.

Gondosan elrejtette tőlünk a természet az életnyilvánulatok okait, lényezőt; annyit azonban már tudunk, hogy az élet belakik minden sejtecskeben: minden sejtecske némi önálló életet él, táplálkozik, magához hasonló sejtcskéket terem, és rövid életpályáját bevégezve elhal, midőn aztán a szerkezetből gáz, gőz s folyadék alakban kitakarítatik. Vannak sejtek, melyek szerkezetünkben a szilárd esontnemű részeket képezvén, nem oly rövid s könnyen változó életpályát ének mint az izmok, hártyák stb. sejtei, melyek ha jól táplálatnak bár hamar elhalnak, de még életükben egyenkint több ivadékokat hoznak létre. Ekkor az izmok növelkednek, a test „hízik” — mely hízást, izmosodást azonban mindig meg kell különböztetnünk a sejtek azon beteg állapotától, miszerint a nekik bár nem kell anyagokat, nem képesek távolítani, kidolgozni, melyek aztán a felpuffadás tünetényeit idézik elő. Mindenféle sejtek s ezen puhábbak leginkább kívannak téve a megbetegedésnek; legtöbb esetben tehát ezek ujjaalakítására kell működünk.

A sejtek műveletei az életműveletei, ezek összes élete a szerkezet élete — és számtalan idegszálaiknál fogva, (melyek szintén sajátsejtekkel állanak) minden sejtcskéktől egybefolyván az ideg villany delejes folyamata által, az ő életműveletük az agyban már az organicus élet öntudatát eszközlik: éreztük hogy élünk, hogy testünk minden paránya él, hozzánk tartozik — és „jól vagy rosszul működik.” És pedig „egészségnek” nevezzük azon kedvező állapotot, midőn a belső műveletek, a sejtek műveletei; az elhaltak rendes eltakarítása, az ujonnan születlek vegytani és élettani működése (mely a tápanyagok feloldásában, elsajátításában vagy kiválasztásában áll) rendm megy. Betegségnek vagy bádjtásnak: „ok nélküli kedvetlenségnek” — lehangoltságnak stb. ha bár kimutatni nem tudjuk, de éreztük, hogy a belső műveletek nem mennek rendm.

Általában bármely betegség nem más, mint a belső műveletek az anyagcsere megzavaratlása; a sejtek beteg állapotja — és minden orvoslás nem más, mint a betegsejtek kidolgoztatása s egészségesekké pótlása. Minél hatályosabban működünk az idegzetre, annál gyorsabban megy az elavult részek kidolgozása s új állati pótlása, mert hiszen a szerkezet egyetlen tényező műszere, mely érzést s mozgást eszközölni képes — az idegzet.

KUBINYI LAJOS.

(Folytatása következik.)

A hagymáz — typhus — járványnak okai.

Kétségtelenül a jelenleg Pesten és Magyarországon több városokban és falukon is uralkodó hagymáz-járványt többféle betegítő okok összeműködése hozza létre és tartja fenn; azonban az emberek tömött együtt lakása ha nem támasztja is a hagymáz, de mindenesetre azt

jelgett, a Prater felé vezető utcák és utak hemzsegték a tolongó néptől — szóval semmi sem árulja el a nagy menykő lecsapását, mindenütt a szokott öröm és gondnalkúság uralg.

Ez este kellett az előkelő makedvelők által a várak egyik teremében a „Sevillai Borbély”-nak és egy akkor kedvelt „a megszakított táncz” című vaudevillenek adatni.

Koslovszky herceg engem felkért, hogy kísérem el a császári várakba.

Kíváncsi léven: a nagyok arckifejezéseit tanulmányozni, és a nagy esemény iránt valami bővebb híreket megtudni — a herceget odakísértem.

Az előkelő főzönség ép oly nagy számu és fényes vala, mint máskor, csakhogor már az ezelőtti nyugalmas gondnalkúság hiányzott. Némelyek arczán már is könnyű felhő volt látható. Ot hat személyből álló csoportok alakultak itt ott, melyekből heves vitaközlések hallatsának ezen rejtelyes menekülés hordereje felett.

— Ő nem menekülhet az angol cirrkálok előtt, szóla az egyike.

Pozzo di Borgo úr erősen hiszi — mond a másik, — hogy Frankhonba menekvőleg, a nép duhe áldozatául esik. —

Kiki iparkodott a való felébredése elől menekülni.

— Orülhetünk — mondák, a siviliai Bourbonok. ügyvivői, mert Bonaparte ugyunknek legjobb szolgálatot teend, a mennyiben csak Nápoly felé veheti útját s így alkalmat nyujtand a hatalmaknak az alkalmatlan Muratokat a siviliai trónról eluzhetni.

Az alatt az osztrák császárnő egy jeladására a közönség helyet foglal és a függöny felvonatik.

— Majd meglátjuk — szólék Koslovszkyhoz, vajjon ezen váratlan esemény nem fog-e a makedvelőkre is hatást gyakorolni.

— Csaldók ön — felelé a herceg, mert hiszen ezeket csak a kapu előtt álló ellenség ágyu dörgése lenne képes felriasztani aluszékony mámorukból. Kép-

mondhatjuk, hogy nagyon hajlandóvá teszi a sűrűn együttlakókat a bajra, melynek járványszerű szaporaságát sokféle okozza.

A statisztika azt mutatja, hogy hazánkban általában sokkal több lakó esik egy-egy házra, mint a legtöbb nyugati országokban, valamint a hagymáz járvány súlyosságát a lakások tömörségével majdnem együtt járnak tapasztaljuk.

Általában az ausztriai birodalomban és különösen Magyarországon nagyobb sokkal a halandóság, mint a nyugati országokban, azonban nem kevésbé tapasztaljuk, hogy a különféle járványok, ezek közt főleg a typhus aránylag legtöbbször szintén itt uralkodik. Ezen typhus aránylag egészen összeesik az emberek tömött együtt lakása, mert Angliában azon városokban, amelyek 30 ezer lakónál többet számlálnak, átlagosan egy-egy házra csupán 6 lakó esik, Belgiumban 7, Hollandiában 8, Franciaországban 15, Ausztriában pedig 18. Ezen különbség a városok nagyságával még inkább nő, mert száz ezer léleknél többet bíró városokban egy-egy házra Angliában 7, Belgiumban 8, Hollandiában 10, Franciaországban 19 és Ausztriában szinte 23 lélek esik; ennél többet csupán Poroszország mutat fel, mert ott a nagyvárosokban átlag 36 ember lakik egy-egy házban.

Az egyes fővárosokra nézve akként áll az arány, hogy Londonban 7, Brüsszelben 9, Párisban 35 lakó esik egy-egy házra, Bécsben pedig 50, Prágában 41, Pesten 29.

„Lehet-e ezek után még esodálkozni, — mond Koneck tanár legújabb statisztikai munkájában, — hogy az osztrák városokban oly nagy a halandóság! A birodalmi városok és köztük magyar fővárosunk is elég sajnosan, nem úgy mint London, Páris és más fővárosok, új és új szomszéd helységeknek a város határába való beleolvastása, hanem a szó legszorosabb értelmében fölfelé emelkednek; inkább a fennlevő épületek a légbe ereszkedése, mint a városi terület külfelé való terjedése által állván be a városi népszám növekedése.”

Van ezen kívül még hazánkban egy társadalmilag elnyomott siralmas sorsú néposztály, melyet az urikény méltatlanul zsúfoló együttlakásra kárhoztat, és a mely néposztályt rendkívüli halandóság, és a hagymáz gyakorisága egyaránt sújtja.

Ezen néposztály sanyaru sorsa, de különösen minden humanizmus ellen való elszállásolása oly halandóságot okozza, hogy azt a magyar nép gyatapodásának egyik emészto sebeként tekinthetjük. Ezen szomorú tárgyról bővebben máskor szólunk.

(Eg, Tanácsadó.)

Ujdonságok.

* A kórda javára f. hó 22-én rendezett bál igen gyér közönségnek örvendett, mit épen nem esodálunk annyi sok igen jól sikerült bál után. Bár merre menjünk mindenütt tarka falragaszok csalogatják az embert, mindenki csak bárról és redoutról beszél — nem esoda tehát ha a szent czélt elfeledve, otthon maradunk

zelve ön, ma reggel Talleyrand úr még az ágyában fekvék az ágya mellett ülő Perigord grófnő unokájával csevegve, midőn egy levelet hoznak Metternich irtól.

— Ez alkalmasint a conferentia idejét tudatja — kezdé Talleyrand — mialatt a szép grófnő szórakozottságában felbontja a levelet, bepillant és olvassa a nagy ujságot.

Megemlítem, hogy a grófnőnek ép az nap kelle Metternich grófnőhöz mennie, hol „Siket vagy telt vendéglő” című darab próbájának kellett megtartatni.

— Bonaparte elhagyta Elba szigetét, kiált föl a grófnő elrémülve, oh bátyám és az én próbám?

— A próba meg fog tartatni, mond a diplomata szokott nyugalommal. És a próba megtartaték.

Higye el, Európa talán egy általános conflatio küszében áll és mégis működvelünk e részbeni kedvteltése nem fog megzavartatni ily esekelység miatt. . .

Bár mennyire tanulmányoztuk a jelentékenyebb diplomata arckifejezéseit, mindannyiok arczán csak az álnyugalom tüntetését tapasztaltuk, mely jó távol vala a benső érzelem viharától.

Feltűnő volt mindenekelőtt Talleyrand távolléte és Sándor czárnak komolyabb arckifejezése.

Az állítatott jól értesült korokban, mikép Napoleonnak Helena szigetére való áthelyezése Pozzo di Borgo által szorgalmaztatott, ki azt adá oku, hogy Genua és Florenzben, valamint Elbat környező más tájakon, számos „Bonaparte” fele emissariusok czirkálnak és azért jó lenne Napoleon s Frankhon közzé az Océán korlátjait emelni, — állíták továbbá, hogy Eugen Beauharnais, Sándor czárral meghittebb társalgásaiból e titkot kitudva, arról Napoleont értesít té, s innen magyar: ható Napoleonnak azon rogtonzott elszántsága, Elba szigetről menekülni, mit megerősíteni látszott — Sándor czárnak Eugen herczeg ellenében e percztől tanusított hideg czárkozása és a vele való társalgásnak megszakítása.

kialudni mámorunkat. A szegény betegek, kik a korodában sinlenek, ha nem is vettek részt a mulatságban bizonyára legjobban örvendettek ezen estének, mely Ejadalom! számukra nem hozá meg a mit ök és a derék ember barátok eredményezni reméltek.

* Ujságlapokat a fővárosból már harmadnap óta nem kapunk.

— Kedden f. h. 28-án, Szabó József tevékeny és derék színigazgató javára adatik: „Szinházi képtelenség” bohózat 4 előadásban, énekekkel és tánczcal, előjátékkal és felvonások közti játékkal. Kezdeté 4 órakor. Szabó József, ki minden igyekezetét arra fordítja, hogy a színházlátogató közönséget kielégítse, a legmelegebb pártolást érdemli meg; azért hiszszük is, hogy a színházi közönség azon élvezetes perczekért, melyekben a jó humorú színigazgató játéka részesíté, tömeges megjelenéssel fogja nyilvánítani eddig is ki érdemelt működéséért teljes megelégedését.

* E napokban a nagyhidhoz közel egy szekér találtatott, melyen egy megfagyott férfi és gyermek volt.

* Kassáról 8 lovat fogtak, a gyorskocsi elé, a város végénél tovább még sem mehetett.

* A posta már három nap óta nem közlekedik városunkkal.

* Miskolc és Kassa közt ma (szombaton) nyílt meg a közlekedés.

* A Jászó és Szepsi közötti országuton a tömeges hófúvások miatt több szekér és szánka akad fel, várja a hóolvadást.

* Klischnig majomutatózó föllépte a rendkívüli időjárás miatt elhalasztatott.

* Ungvártól Kassáig szinte megnehezült a közlekedés, Mocsár, Kohány, és Olesvár helységek teljesen elvannak zárva. A házakból sem lehet kijárni. Az utazók e tájon kénytelenek nagy kerülettel utra vergődni.

* Ung- és Szabolcs közt a legsiralmasabb közlekedés van. Oh Záhonycsapi hid, jöjön el a te országod.

† Rimaszombatból következő gyásztjelentés küldetett be hozzánk: Lám Jakabné, szül. Vozáry Anna, — Károly, Vilmos, Anna, Sándor, — Karolina, Gyula, Adolf és Árpád, szomorodott szívvel jelentik, szeretett fia, testvérök, s illetőleg felejtethetlen édes atyjok Lám Adolf, cs. k. államérnöknek, folyó 1865. évi február 16-án reggeli 6 órakor, élete 48-ik évében, hagymázban történt gyászos kimentését. Hideg tetemei f. hó 12-án, d. u. 4 órakor fognak az ág. ev. hitvallás szertartásai szerint öröknyugalomra tétetni. Rimaszombat 1865. febr. 11-én. Áldás legyen sirja fölött!

Bécs öt egész napig minden ujjabb hír nélkül volt, az elfogadások és ünnepélyek előbbi szokásos alakukat vissza nyerék, az azelőtti foglalkozások folytattattak, de elvégre is a nagy esemény megtörténtéről senki sem kételkedhetett.

— Napoleon Frankhonban szállott ki. — Ezen kalandor, mint őt Pozzo di Borgo nevezé, a nép által nagy lelkesedéssel fogadtatott, s az ellene küldött katonaság hozzá pártolt. A „coloss” elbukása nem volt oly nagy csodat gerjesztő, mint annak újbóli feltámadása.

Épen bál volt Metternich irtól, a midőn Napoleonnak Cannesnél való kikötéséről s így ezen merénylet sikeréről a hírek megérkeztek.

A hír nyilsebességgel terjedt el a termekben, a táncz megszakittaték, hiába hangzott a zene, kiki egymásra néz, és ismétli azon négy szót, „ő már Frankhonban van”

Sándor czár Talleyranddal sétálva szemére veté, „mondám önnek, hogy ez nem tartand soká.” A diplomata a czár előtt komolyan és szótlanul meghajlik.

A porosz király int Vellington herczegnek és mindketten kilépnek a teremből. Sándor és Ferencz császárok Metternich herczeggel csakhamar követik. Kiki távozik és a termek néhány titokban sugdosó kis bb csoportokon kívül — kiürülnek.

Ime szóla hozzám Koslovski — minő nagyszerű alkalom, ha Troubadourjaink felhasználják a „megszakított táncz” című vaudeville-t ismételve előadni.

Gróf Pálffy, ki oly jól játszta Vasnert, igen apropos énekelhetné:

Im lássad a megszakított tánczot
Vajjon hát okául mi is szolgálhatott?

ennek refrainjétől valóban tartok, nehogy erre száz ezer ügytorok adja válaszáat.

(Vége következik).

Vegyes hírek.

— Az első magyar általános biztosító társaság vezérő igazgatója, Lóvai Henrik ur által tervezett „Securitas” bécsi viszbiztosító társaság alakulására a miniszterium által az engedély megadatott, alapszabályai jóváhagyatván E viszbiztosító társaság, mely mint a „Pannonia” az első magyar biztosító-társaság leányul tekinthető, hazai társaságunk üzletének mindinkább függetlenítését eszközözlendi szintén, a mennyiben koczkatokat fogadand el viszbiztosításra a kölcsönösség feltétele nélkül.

— Megjegyzés Napoleon herczeg bálján. 1829-hen az orleansi herczeg ugyanazon termekben adott tánczestélyt, hol most Napoleon herczeg, s arra szintén igen nagy számban volt hivatalos az akkori világ nevezetessége. Akkor mondá Salvandy azon emlékezetes szavakat: „Nous dansons sur un volcan” (vulkán fölött tánczolunk) A herczeg mostani bálját is megtisztelték egy ilyen mondattal, csakhogy a mondat szerzője nem ismeretes. A parodia következő: „Nous dansons sur le Vatican” (a Vatikán fölött tánczolunk).

— Napoleon császár „Julius Caesar” ját, magyarul Ráth Mór adja ki. A nevezett könyvtáros e napokban bocsátotta ki aláírási folhívását, melyből örömmel értesülünk még arról, hogy a magyar kiadás, bár egy napon jelenik meg a francziával s így Magyarországon ennél hamarabb lesz olvasható, még is mind a francia, mind a német kiadásnál olcsóbb lesz. Míg ugyanis a francia kiadás első kötete 6 ftba, a németé pedig 4 ft, 50 krba kerül, a magyaré 4 forinton rendelhető meg. S a megrendelők kényelmét is szem előtt tartva a kiadó, a magyar „Julius Caesar”-t nem csak készpénzben előfizetőknak, hanem postai utánvételt mellett azoknak is azonnal szétküldi, kik reá csak aláírnak. Különben előfizetheti az egész — három kötetből álló — munkára is, összesen 10 ftal, s ezt, mint előnyösebbet, inkább is ajánluk olvasóinknak, mint csak az első kötet megrendelését. Személyes meggyőződés alapján tudhatjuk még, hogy a magyar kiadás nem lesz kevésbbé díszes, mint maga a francia: nagy 8-adrétű szép papíron s egészen új betűkkel nyomtatva fog az pár hét alatt világot látni.

Színház.

— Szerdán és Csütörtökön a rendkívüli kellemtelen idő miatt a színház zárva volt.

—X.— Pénteken február 24-én adatott Bibor és Gyász eredeti történelmi dráma 5 felvonásban irta Hegedűs Lajos. — Mindenekelőtt sajnálatunkat kell kifejeznünk, hogy ezen gyönyörű nyelven irt jeles darab

Kalászkok Magyarország történetéhez

közl: LIBERTINY GUSZTÁV.

II.

Bocskay István fejedelem, Korpona városához intézett hitlevele.*)

Stephanus Botskay de kiss-Maria, Divina miseratione Transylvaniae Princeps & Generosi, Egregii, Nobiles, Prudentes, et Circumspecti, Fideles nobis sincere dilecti! Salutem et benevolentiam nostram communiter. Hogy kegyelmeteknek szívet, az Jó Isten nemzetünknek közönséges javára velünk egygyessé tette, azt szívünk szerint örüllük: és kívánjuk Ő Szent Felségétől, hogy ebben az jó kezdésében, boldog és jó szerentséssén elő mehessen kegyelmetek: és mi is az kegyelmetek hozzánk mutatott hűségért mindenkor emlékezetes hála adatossággal megfelelhessünk. Minthogy pedig mi nemzettségünknek régi szabadságának keresésére kötöttünk fel az ellenség ellen kardunkat; minden rendeket, s többi között kegyelmeteket is mind régi szabadságában, s mind mostan igértékbe, minden tehetségünk szerént megakarjuk oltalmazni. Noha kegyelmeteknek oly panaszolkodását mi nem érettük, de irtuk Rédey Ferencz Uramnak Kapitányunknak, hogy kegyelmetekre kiváltképen gondviselése és vigyázása legyen, hogy se Nemes se városi rend szabadságában ne romolylyanak kiről minden időben. vagy leveletek, vagy atyátok flai által, minket bizvást megtaláljon Kegyelmetek: szokott kegyelmességünk szerént mindenkor illendő vigyázásunk leszen kegyelmetekre. — Et bene valeant. Datum ex arce nostra Sáros-patak, die 24 mensis Februarii A. D. 1605. Stephanus Botskay. Kátai Cancellarius, Simon Péchy.

*) A korponai levéltárban levő eredetiből.

előadására oly gyér közönség jelent meg. Egyebkent nem csoda, — míg a közönség egy része a szerdai bál fáradságait piheni, addig talán egy másik rész már a holnapi bál előkészületeivel foglalkozik, — aztán Klisch-nig is utban van. . . . A darab jól adatott. — R ó n a y (István) ritka szép alakító tehetséggel bír, jobb Istvánt mint ő, alig képzelünk. — B e r z s e n y i (Pál atya) eleinte igen jól játszott, de a darab vége felé már nem sokat gondolt szerepével, — akadozott. — V i n c z e (Ottmár) tökéletesen helyén volt, örömmünk volt benne oly szépen mondta el azokat a szép szavakat; hangját sem rezegettette ma, ami különben nála rossz szokás, K r a s z n a y (Béla) kifogástalannal játszott, szerepét jól tudta, szépen szavalt, s egyetlen egyszer sem nyelkegett. — G e s z t e s i Etelka (Idill) érzéstartó játéka — előbbeni föllépte után — valóban meglepő volt. A t. kisasszony — úgy látszik — egész szenvedélyvel halad pályáján, s mentől több lelki erőt kell kifejtene, annál inkább találja magát szerepében. Hangja megnyerő, kedves, s egyaránt alkalmas a szelidség és indulatoskodás

kifejezésére. Beszédje tiszta, érthető, szavalata is jó, csupán arra figyelmeztetjük, hogy a szavalást különböztesse meg a szónokolástól, s az egyszerű beszédet ismét a szavalástól; azon jelenetében, midőn István az ország nagyjával Bélát kívánja tőle, alig egy pár szava volt, s azt is szavalt; midőn pedig első találkozására volt Bélával, néha szónokolt. — Plastikája még nem egészen helyes, s járásának sem ártana kissé több biztosságot adnia. Idill mindenesetre sikerültebb szerepei közé tartozik. B e s e n y e y n ő (Bakacsné) idősebb is lehetett volna; szerepét jól elmondta, csak igyekezzék játszani s otthon lenni a színpadon. B a l o g h Károly (Szendrő) Betlenfalvi (Komoródi) s a többiek is jók voltak. — Az előadás eléggé összevágott.

Szerkesztői posta.

— L.-G.-nak, Magán levelet írunk.
— S. S. S. urnak Nádasd. Nem sokára rá kerül a sor.

— K. K.-nak S. a. Ujhely. Válaszodat még sem kaptam. Kérlek siess.
— M. D.-től egy szép beszélyt kértünk.
— Tiborcz kívánságát teljesíthetjük.
— T. J.-nek helyben. Látogatását kérjük.
— S. I.-nak Esztergom. Intézkedtünk, hogy kívánságát teljesíthessük.

— Szeretöm, Reviczky Sever halálakor, Szilvay emlékére, Ágnes néne, Templomba Templomba. Egy leányhoz, Minek szednek, Megsiratás-e, Mintha csak most volna, Sirjon fel még, Visszaemlékezés 1861-re, Mit ér, mit ér, Csereháti Kálmán költeményei, Vágy és választás, Az árva dala, A két tábor, Fohász, A kápolna, Télben, Az én ideám, Egy haldokló ágyánál című költemények, valamint

— Hét ures kosárból a nyolczadik megtelt, (humoresk) — s Izabella (beszély) nem közölhetők

— A magyar színész, „Utközben. Egykor és most, Kérdések, Messze jár a lélek, A hogyalján című költemények adhatók.

A többi kéziratokról más alkalommal.

KOZLEKEDÉS.

Vasuti menetrend 1864-dik évi december 1-jétől kezdve.

I. Kassáról Pest és Bécs felé:		
Kassa indulás	5 óra	p. reggel
Miskolcz	7 " 52 "	" "
Tokaj	9 " 35 "	" "
Nyiregyháza	10 " 34 "	" "
Debreczen	12 " 12 "	délben
Püsp. Lad.	1 " 45 "	délután
Szolnok	4 " 44 "	" "
Czegléd érkezés	5 " 41 "	este
Pest	8 " 37 "	" "
Bécs	6 " "	reggel

II. Bécs és Pestről Kassa felé:		
Bécs indulás	8 óra	p. este
Pest	6 " 25 "	reggel
Czegléd	9 " 27 "	" "
Szolnok	10 " 27 "	" "
Püsp. Lad.	1 " 26 "	délután
Debreczen	3 " "	" "
Nyiregyháza	4 " 28 "	" "
Tokaj	5 " 25 "	este
Miskolcz	7 " 29 "	" "
Kassa érkezés	10 " 34 "	" "

A közlömásokról indulás ideje a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

Cs. kir. postakocsi.

Kassáról Ungvárnak, M. Szigetre minden éjjel 12 óra 30 perczkor.
" Eperjesnek, Lőcsére minden éjjel 12 órakor.
" Pestre, Rosnyón és Vácson kevesztül minden hétfőn reggel 2 órakor.

Kassa-Eperjesi gyorskocsi.

Kassáról Eperjesre indul naponként kétszer, reggel 7 és délután 2 órakor.
Eperjesről Kassára ugyanakkor.
Ügynökség: Eperjesen: Pap József Samu.
Kassán: Spielman József.

Ungvári társaskocsi.

Ungvárról Kassára: minden vasárnap, kedden és csütörtökön reggeli 6 órakor.
Kassáról Ungvárra: hétfőn, szerdán és pénteken reggeli 6 órakor.
Ungvárról Munkácsra: minden vasárnap d. u. 1 órakor, kedden és szerdán reggeli 6 órakor, csütörtökön délutáni 1 órakor.
Munkácsról Ungvárra: minden hétfőn, kedden, szerdán és pénteken délutáni 1 órakor.
Ügynökség: Kassán: Spielman József. — Ungvárott: Pollák Fulöp. — Munkácson: Tóth Károly.

GAZDASÁG ÉS ÜZLET.

Kassai piacz, február 25-én 1865.

A tárgy megnevezése	1. oszt.		2. oszt.	
	frt	kr.	frt	kr.
Buza köblönkint	5	60	5	20
Kétszeres	—	—	—	—
Rozs	3	60	3	—
Tengeri	3	20	2	80
Arpa	2	60	2	40
Zab	1	40	1	20
Kása	6	40	—	—
Szesz itczénkint	—	16	—	—
Marhahus fontonkint	—	15	—	—
Bornyhús	—	26	—	24
Sertéshús	—	19	—	18
Vaj itczénkint	—	70	—	64
Zsir	—	40	—	—
Szalonna fontonkint	—	44	—	40

Kassa, február 25-én. A közlekedés megszakadt majd minden oldalról folyó hó 22-ik és 23-án rendkívüli idő volt annyira, hogy a városban alig lehetett járni, borzasztó hó fúvások, forgó szél; — 24-én délelőtt kitisztult, este felé ismét beborult, s kissé havazott; — ma hideg fagyos borult idő van. Heti vásár ugyiszólván semmi.

Hivatalos értesítő.

Árverési hirdetés.

Kassa szab. kir. város tszéke mint telekkönyvi hatósága által a végrehajtási árverés a kassai takarékpénztár részére, ennek 100 o. é. frt követelése és törvényes járulékok erejéig — Pusztay Sámuel alesperes ellen, ennek a kassai 1524-ik sz. teleknyvjedőkönyvben 4787 és 4759. h. r. sz. alatt egyedül saját nevére bejegyzett fekvőségére, melyek egy szőlő, szántóföld és rétből állanak, s összesen 600 o. é. frtra becsültetők, elrendeltetvén: árverési határidőül f. évi martius hó 9-ik és aprilis hó 10-ik napjainak mindenkor d. e. 10 órája, — Kassa sz. kir. város tkönyvi hivatalában kitűzetett.

Melyre venni szándékozók, oly kijelentés mellett hivatalnak meg, hogy az árverési feltételek a városi t. könyvi hivatalban bármikor megtekinthetők, s hogy a kérdéses ingatlanok, a mennyiben az első árveréskor becsértéken felől el nem adhatnának, a második árverésen a legtöbbet ígérőre becsáron alól is befognak üteni.

1032. p. sz.

Csődmegszüntetés.

Kassa szab. kir. város törvényszéke által vagyonbukott Schäffer Ferdinánd kassai kereskedő ellen 1864-dik év szeptember hó 15-én 5936-dik sz. alatt megnyitott csőd a bukott és hitelezői között létrejött barátságos egyezség következtében czennel bíróság megszüntetik s befejezettnek nyilvánították.

Kelt Kassán 1865-dik év február hó 14-én tartott törvényszéki ülésből.

Rélay Róbert,
aljegyző.

458. sz.

Hirdetmény.

Piller Józsefnek Györgyi t. 3. 8. 12, 13. 14. és Györkei 91. t. j. k. sz. a. birtokok ellen a második végrehajtási árverés f. é. mártius 31-ik napjának reggeli 10-ik órájára a helyszínére kitűzetvén, ez azzal köröztetik, hogy az összes 18124 frtra becsült birtok ez árverésen becsáron alól is leszen eladandó és hogy a becs valamint az árverési feltételek addig is a megyei Törvényszéki Hattárában megtekinthetők lesznek.

Abaujmegye Törvényszéke mint Telekkönyvi hatósága. — Kelt Kassán Február 20-án 1865.

Kunsch Gabor,
m. alispán.

Magán hirdetések.

Hirdetmény.

Néhai özvegy Hoffman Theresia asszony hagyatékához tartozó, a kassai határban fekvő következő dűlőkbeni szántóföldek u. m. Galgócz dűlőbeni 5301-ik, Tabor dűlőbeni 5503-ik és Opácza dűlőbeni 4830-ik helyrajzi számokkal jelöltek e f. é. márczius hó 2-ik napján délutáni 3 órakor-Spernovits József ügyvéd házában tartandó nyilvános árverés utján a legtöbbet ígérőnek fognak eladni.

A kassai szeggyári társulat — tudomására adja a t. ez közönségnek, hogy az eddigelé legjobbnak ismert trágya szert

„csontport”

gyárában készített. Ezen csontportot trágyázás ugy a földnek kitűnő javítására mint színtén a szőlő, czukor répa, repce

Werfer Károly könyvnyomdája Kassán.

hüvelyes vetemények löhere s egyéb tákarmányok torneléseinél mennyiség tekintetében a legelőnyösebb sikert eredményezett.

Gyári ára ezen első rendű finom csontportnak bécsi mázsánként 2 frt. 20 kr. A begönyölés külön számítatik.

Megrendelések a kassai szeggyárhoz, Demsky és Laszgalinor vagy Fleischer és Megay kassai kereskedelmi czégekhez intézendők.

Haszonbéri hirdetés.

Gróf Sztáray Béla unghmegyei Ubrizs mezővárosa határában mintegy 1000 hold föld és rétből álló birtoka, gazdasági épületekkel, ösi vetéssel s egyéb haszonvételeivel, 1865. mártius 15-én ugyanott a tisztartói lakban tartandó önkéntes nyilvános árverés utján f. évi aprilis 1-től számítando hat egymás után következő évekre bérbe fog

adni. Föltételek ugyancsak Ubrizsen Romátka y Mihály uradalmi tisztartónál megtekinthetők, ugyanott addig is bármikor ajánlatok elfogadhatnak a szobránczi posta utján. (1—3)

Figyelmeztetés a szülékhez!

A Krotzer Ágoston tokaji gyógyszerész úr által föltalált magasztos és biztos hatású **Gillszta-Chokoládéra**, mely orvosok által megvizsgált, és mint rendkívüli szer a gillszta elhajtására találtatott, az arra vonatkozó hatásos bizonyítványokkal ellátott szer egyedüli bizonmánya Kassán, **Werfer Károly** könyvnyomdai irodájában és könyvkereskedésében holis használati utasítással együtt darabja 20 ujkrájeért kapható.

WERFER KÁROLY

könyv- mű- és hangjegy-kereskedésében Kassán,

felső utca 342-ik szám alatt

kapható

francia, rózsá, zöld, chamois és lilaszínű **Daurassé de luxe** papirozt, a név kezdő betűinek ingyen domborkinyomatával ellátott 100 db-nak ára 1 frt 80 kr., 100 darab nyolczadrét francia levélpapiros 100 darab levéborítékkal csak 1 frt, ugyszinte 100 darab látogatójegy dombornyomással 1 frt 20 kr., 100 db nyolczadrét levélpapír finom tokban, a név kezdő betűinek ingyen nyomtatva, 100 db borítékkal, 1 tuczet finom aczeltoll, 1 vonalzott lap, 1 tolnyel, 1 rajzón, 1 darab spanyolviasznak és 1 üvege Alizarintintának ára összesen 1 frt 75 kr. o. ért.